

Övertagande kommunal räddningstjänst

Länstyrelsen
Örebro län

Länsstyrelsen – en samlande kraft

Sverige är indelat i 21 län och varje län har en länsstyrelse och en landshövding. Länsstyrelsen är regeringens ombud i länet och ska både förverkliga den nationella politiken och samtidigt ta hänsyn till regionala förhållanden och förutsättningar. Länsstyrelsen är alltså en viktig länk mellan länets kommuner och dess invånare å ena sidan och regeringen, riksdagen och de centrala myndigheterna å den andra sidan.

Titel: Övertagande kommunal räddningstjänst

Utgivare: Länsstyrelsen i Örebro län

Författare: Marcus Sjöholm

Kontaktperson: Marcus Sjöholm

Diarienummer: 452-4857-2017

Beslutsdatum: 2018-01-31

Publikationsnummer: 2017:43

Bild framsida: Mostphotos

Innehåll

Lagstöd	1
Länsstyrelsens uppgifter	1
Samordning av statlig och kommunal räddningstjänst.....	1
Förberedande åtgärder	2
Tillvägagångssätt	3
Presumtiva räddningsledare Örebro län	3
Sändlista vid beslut	4
Bilagor.....	4
Bilaga 1	4
Bilaga 2.....	4

Lagstöd

Vid omfattande räddningsinsatser i kommunal räddningstjänst får Länsstyrelsen överta ansvaret från den kommunala räddningstjänsten i den berörda kommunen. Om Länsstyrelsen övertar ansvaret har Länsstyrelsen det operativa ansvaret för räddningsinsatsen enligt Lag om skydd mot olyckor 4 kap. 10 § och Förordning om skydd mot olyckor 4 kap. 33§.

Länsstyrelsens uppgifter

Om Länsstyrelsen övertar ansvaret gäller det all räddningstjänst i den kommunen/ kommuner som beslutet handlar om. Om Länsstyrelsen tagit över ansvaret utses räddningsledare av Länsstyrelsen.

Kommunal räddningstjänst kan begära att Länsstyrelsen övertar ansvaret för räddningstjänsten i kommunen. Länsstyrelsen kan själva göra bedömningen om att ta beslutet.

Beslut fattas av länsledning om övertagande och frånträde av ansvar för räddningstjänst.

Samordning av statlig och kommunal räddningstjänst

Innefattar räddningsinsatserna utöver kommunal räddningstjänst även statlig räddningstjänst och Länsstyrelsen har tagit över ansvaret för den kommunala räddningstjänsten, skall Länsstyrelsen enligt 4kap 33 § förordningen om skydd mot olyckor svara för samordningen av insatserna. Samordningen innebär **inte** att Länsstyrelsen tar över ansvaret för den statliga räddningstjänsten.

Om flera län berörs av räddningsinsatsen får länsstyrelserna komma överens om vilken länsstyrelse som får ta över ansvaret för räddningstjänsten i kommunerna. Om räddningsinsatserna även innefattar statlig räddningstjänst skall länsstyrelserna komma överens om vilken länsstyrelse som skall ansvara för att räddningsinsatserna samordnas.

Även om Länsstyrelsen **inte** tagit över ansvaret för den kommunala räddningstjänsten har Länsstyrelsen ett samordningsansvar mellan kommuner, landsting och myndigheter och detta enligt 6 § i Förordning (2015:1052) om krisberedskap och bevakningsansvariga myndigheters åtgärder vid höjd beredskap.

Statlig räddningstjänst i Örebro län

Flygräddningstjänst

Enligt förordning om skydd mot olyckor 4 kap 2 § ansvarar Luftfartsverket för räddningstjänsten vid flyghaveri inom Sveriges sjöterritorium och inom Sveriges ekonomiska zon, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar samt andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren.

Sjöräddningstjänst

Enligt förordningen om skydd mot olyckor 4 kap 8 § ansvarar Sjöfartsverket för efterforskning och räddning av människor som är eller kan befaras vara i sjönöd inom Sveriges sjöterritorium och inom Sveriges ekonomiska zon, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar samt andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren.

Efterforskning av försvunna personer

Enligt förordningen om skydd mot olyckor 4 kap 11 § ansvarar Polisen för efterforskning av personer som har försvunnit under sådana omständigheter att det kan befaras att det föreligger fara för deras liv eller allvarlig risk för deras hälsa. Detta ansvar gäller inte om det är fjäll-, flyg- eller sjöräddningstjänst.

Miljöräddningstjänst till sjöss

Enligt förordningen om skydd mot olyckor 4 kap 12 § ansvarar Kustbevakningen för räddningstjänst när olja eller andra skadliga ämnen har kommit ut i vattnet eller det föreligger överhängande fara för detta. Detta gäller inom Sveriges sjöterritorium och inom Sveriges ekonomiska zon, med undantag för vattendrag, kanaler, hamnar samt andra insjöar än Vänern, Vättern och Mälaren.

Förberedande åtgärder

För att kunna utöva sitt ansvar enligt ovanstående skall Länsstyrelsen upprätta de planer som erfordras enligt Förordning om skydd mot olyckor 4 kap. 34 §.

Denna plan är en del av Länsstyrelsens ansvar uti från den paragrafen.

Tillvägagångssätt

Om situation uppstått eller är nära förestående för behov av regional räddningsledning, behöver samling göras av:

- Beslutsfattare i länsledning
- Presumtiv räddningsledare
- Länsjurist
- Beredskapsdirektör
- Kommunikationschef

Beredskapsfunktionen samordnar och administrerar detta.

Om beslut fattas om övertagande av kommunal räddningstjänst, ska tidpunkten för när beslutet börjar gälla ligga framåt i tiden så att respektive kommuner, räddningstjänster/förbund och övriga aktörer hinner informeras (ex. Polis, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Region Örebro län, angränsande länsstyrelser).

Räddningsledarens arbetsuppgift:

- Operativt leda, planera och samordna räddningsinsatsen
- Ansvara för övriga räddningsinsatser i kommunen där beslutet om övertagande av räddningstjänst gäller
- Informera beredskapsdirektören
- Delta i Länsstyrelsens krisorganisation och bistå med beslutsunderlag

Information till allmänhet och media ges ut efter att relevanta offentliga aktörer informerats.

Pressmeddelande och eventuell presskonferens förbereds med regional räddningsledare.

Vid en händelse där Länsstyrelsen beslutar om att överta ansvaret för kommunal räddningstjänst arbetar Länsstyrelsen utifrån ordinarie krisorganisation.

Presumtiva räddningsledare Örebro län

I Örebro län finns fyra presumtiva räddningsledare:

• P-O Staberyd	Nerikes Brandkår
• Ulf Smedberg	Nerikes Brandkår
• Anders Larsson	Nerikes Brandkår
• Peter Backman	Bergslagens Räddningstjänst

Sändlista vid beslut

När Länsstyrelsen har fattat beslutat skickas beslutet till följande:

- Myndigheten för samhällsskydd och beredskap MSB
- Kommuner där beslutet gäller
- Kommuner i samma kommunalförbund där beslutet gäller
- Finansdepartementet
- Polisregion Bergslagen
- Region Örebro län
- Angränsande länsstyrelser

Bilagor

Bilaga 1

Beslut övertagande av ansvar för kommunal räddningstjänst

Bilaga 2

Frånträdande av ansvar för kommunal räddningstjänst

Länsstyrelsen i Örebro län
Stortorget 22, 701 86 Örebro
010-224 80 00
orebro@lansstyrelsen.se
www.lansstyrelsen.se/orebro